

▶อาหารสมอง

•วารกรณ์ สามโกเศศ

การเมืองในหลายประเทศ ASEAN กำลังมีการเปลี่ยนแปลงในตอนต้นของการเป็นประชาคมอาเซียน ดังเช่นปัจจุบัน หน้าที่ของประชาคมที่รอคอยกันมานานจะเป็นอย่างไรขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อย่างมาก โดยประเทศใหญ่ในอาเซียนที่สืบบทบาทสำคัญ มีขนาดประชากรและเศรษฐกิจที่ร่วมกันใหญ่โตมากที่สุดคือไทย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

ในขณะนี้การหาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ได้เริ่มขึ้นแล้วตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ และจะหาเสียงกันจนถึงเลือกตั้งในต้นเดือนพฤษภาคม ฟิลิปปินส์มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีทุก 6 ปี โดยดำรงตำแหน่งวาระเดียว การเลือกตั้งเช่นนี้ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องนับเป็นเวลา 30 ปี นับตั้งแต่ปี 1986

หลังจากการเมืองวุ่นวาย มีปฏิวัติ มีการประท้วง ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดี Marcos ในที่สุดในปี 1986 ก็ได้นาง Corozon Aquino เป็นประธานาธิบดี ต่อด้วย Fidel Ramos, Joseph Estrada, นาง Gloria Arroyo และ Benigno Aquino III ลูกชายของนาง Corozon Aquino ในปัจจุบัน

ประธานาธิบดีคนปัจจุบันได้รับเลือกตั้งในปี 2010 ในช่วงเวลาเกือบ 6 ปี ที่ผ่านมาก ฟิลิปปินส์ประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดี เป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยสูงสุดในอาเซียน ถึงแม้จะยังอยู่หลังหลายประเทศใน ASEAN เนื่องจากมีประชากรขนาดใหญ่ (ครั้งหนึ่งเมื่อ 20 กว่าปีก่อนมีประชากรใกล้เคียงกับไทยคือ 45 ล้านคน แต่ปัจจุบัน 100 ล้านคน) และมีปัญหาเก่าหมักหมมอยู่มากมาย

เมื่อประธานาธิบดีมีผลงานใช้ดี สามารถพลิกผันเศรษฐกิจจนได้รับการยอมรับ ผู้คนจึงสนใจว่าใครจะมาเป็นต่อ เพื่อให้แน่ใจว่าจะสานงานต่อไป หลังจากต่อสู้แย่งชิงการสนับสนุนจากประธานาธิบดีกันตลอดปี 2515 ก็ได้คำตอบแน่ชัดว่าเขาสนับสนุน **Manuel Roxas II ผู้มีชื่อเล่นในสื่อว่า Mar อายุ 58 ปี** แต่ที่แปลกก็คือ ทั้งที่เขาไม่มีพื้นฐานครอบครัวทางการเมืองที่ถือว่า สุดยอด มีความรู้ดี ประสบการณ์เพียงพอก็ไม่มีชื่อเสียงด้านคอร์รัปชัน แต่คะแนนนิยมกลับไม่โลดแล่น

เลือกตั้งประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ กำลังร้อนแรง

คนที่มาแรงอยู่ตลอดกลับเป็นสาวใหญ่ อายุ 47 ปี ชื่อ **Grace Poe** เพิ่งเป็นวุฒิสมาชิกครั้งแรกในปี 2013 ที่เธอดังก็เพราะในปีนั้นได้รับคะแนนเสียงสูงกว่าวุฒิสมาชิกทุกคน สาเหตุหนึ่งที่ได้รับคามนิยมก็เพราะเธอเป็นเด็กที่พ่อแม่เอามาทิ้ง และได้รับการอุ้มชูเป็นลูกสาวบุญธรรมของ Fernando Poe (FPJ) ราชาพระเอกหนังยอดนิยมในอดีต

FPJ เป็นที่รักและชื่นชมของคนฟิลิปปินส์มาก เขาหลงเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 2004 แข่งกับนาง Gloria Arroyo อย่างสูสี เชื่อกันว่าในครั้งนั้นถ้าไม่มีการโกงเลือกตั้งกันแหลกลาญแล้วเขาต้องได้เป็นประธานาธิบดี เขาซอกซำใจเหมือนเพื่อนรักดารากาพยนตร์ด้วยกันที่ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีในปี 2001 แต่ถูกถอดถอนก่อนครบวาระคือ นาย Joseph Estrada

คนที่สามคือ Jejomar Binay อายุ 74 ปี ลาออกจากตำแหน่งรองประธานาธิบดีเพื่อสมัครเป็นประธานาธิบดีครั้งนี้ ในอดีตเป็นนายกเทศมนตรีของ Metro Makati เป็นนักการเมืองเก่าแก่มี่ชื่อเสียงด้านคอร์รัปชัน เขาเป็น "ผู้ร้าย" ในสายตาคนจำนวนหนึ่ง แต่ก็มาแรงในการแข่งขันชิงตำแหน่งประธานาธิบดีครั้งนี้

คนที่สี่คือนาย Rodrigo Duterte อายุ 70 ปี อดีตนายกเทศมนตรี Davao City ผู้กำลังได้รับความนิยมเพราะมีผลงานและนโยบายชัดเจนในการปราบปรามอาชญากรรมเมืองนี้อยู่ทางใต้ของเกาะ Mindanao เขาปราบโจรได้หมดเพราะฆ่าตายเกลี้ยง จนมีชื่อเสียงไม่ติด้านสิทธิมนุษยชน

คนสุดท้ายเป็นหญิง อายุ 70 ปี มีข่าวว่ากำลังเป็นมะเร็งแต่จำตัวปฏิเสธ มีประสบการณ์กว้างขวาง นโยบายเด่นคือปราบอิทธิพล เคยเป็นพิพากษา ทำงานบริหารหลายตำแหน่ง สมัครครั้งนี้เป็นครั้งที่สาม **เธอชื่อ Miriam Defensor-Santiago โพลล์ล่าสุด (ไม่มีความแม่นยำเหมือนโพลในประเทศกำลังพัฒนาทั่วไป) ระบุว่า Poe นำ 26% Binay และ Duterte ประมาณ 23-24% ส่วน Roxas ได้ 22% สรุปได้ว่าไล่เลี่ยกัน มีโอกาสไม่ต่างกันมาก เพราะต้องหาเสียงกันอีกกว่า 2 เดือน และ**

ในขณะนี้การหาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ได้เริ่มขึ้นแล้วตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ และจะหาเสียงกันจนถึงเลือกตั้งในต้นเดือนพฤษภาคม

แต่ละคนก็มี "ปัญหา" ที่อาจจะพุ่งขึ้นมาในด้านลบได้เสมอ

Poe นั้นก่อนหน้านี้โดนตีกหนักเพราะ COMELEC (องค์กรคล้าย กกต. ของเรา) กล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติเนื่องจากอยู่ในประเทศนี้ไม่ครบ 6 ปี และไม่เป็นพลเมืองของประเทศ ประเด็นก็คือเธอเรียนหนังสือในอเมริกาและสละสัญชาติฟิลิปปินส์ แต่เมื่อกลับบ้านและคิดจะลงเลือกตั้งก็กลับมาถือสัญชาติฟิลิปปินส์อีกครั้ง คดีถึงศาลฎีกาและตัดสินอย่างไม่ได้ใจประชาชนว่าเธอมีสิทธิ์ลงสมัคร เรียกได้ว่าเธอผ่านด่านนี้มาอย่างก้าวกึ่งพอดู

Binay หาเสียงเก่ง เป็นทุกสิ่งของทุกคน มีเสน่ห์ มีเงิน ประชาชนประเทศนี้นิยมเลือกตัวบุคคล ไม่สนใจพรรค ขอบสีสั้น ชอบความครึกครื้น การหาเสียงต้องมีดนตรีประกอบอย่างสนุกสนานโดยเฉพาะเวลาที่เขาไปหาเสียงในพื้นที่นอกเมืองหลวง ผู้แข่งขันสู้กันด้วยคำพูดที่พยายาม สรรพมาดรีงใจผู้ลงคะแนน 54 ล้านคน ในเรื่องเหล่านี้ Binay นักการเมืองเก่าก็ก็มีอยู่เพียบพร้อมและเต็มไปด้วยทุนสนับสนุน

Roxas ที่เกือบจะลงเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่แล้ว เพราะได้รับความ

นิยมสูง แต่ปฏิเสธให้เพื่อนคือ Aquino หรือ Noynoy ลงแทน ความรู้สึกอภิลักษณ์ Aquinos ผู้แม่ซึ่งเพิ่งเสียชีวิตของประชาชนนั้นรุนแรง จนทำให้ลูกชายได้เป็นประธานาธิบดี ตัวเขา ลงแข่งรองประธานาธิบดีแต่แพ้ Binay

Mar เรียนจบ Wharton พ่อเป็น อดีตวุฒิสมาชิกและเป็นหลานปู่ของ ประธานาธิบดี Roxas ส่วนदानันเป็น มหาเศรษฐีอุตสาหกรรม Mar เคยเป็น ส.ส. และ ส.ว. และรัฐมนตรีกระทรวงสำคัญ หลายกระทรวง เช่น คมนาคม พาณิชยกรรม เป็นรัฐมนตรีคูัดของประธานาธิบดี และเป็น "ทายาท" อย่างชัดเจน

ปัญหาของ **Mar** ตามที่ถูกกล่าวหา ก็คือเขาขาดเสน่ห์ในการเป็นนักการเมือง เก่งก็จริงแต่ในประเทศนี้ที่ฝรั่งเรียกว่า Fiesta Democracy (ประชาธิปไตยแบบ เฉลิมฉลองความสุข) นั้น ถึงเป็น "ทายาท" ของประธานาธิบดีที่ได้รับความนิยมก็ไม่ได้ หมายความว่า จะได้รับเลือกเสมอไปถ้าไม่ ถูกใจประชาชน

ในที่สุดน่าจะจะมี 3 คน คือ **Poe, Mar** และ **Binay** ที่จะแข่งกันสูสี คาดว่าในที่สุด จะได้ประธานาธิบดีที่ไม่มีเสียงชนะอย่างท่วมท้นซึ่งทำให้ขาดพลังในความชอบธรรม ในการบริหารบ้านเมืองซึ่งต่างจากกรณีของ **Noynoy**

ทั้งสามมีนโยบายเศรษฐกิจที่ไม่ต่างกัน ต่างฝ่ายต่างเข้าถึงทุกภาคส่วนของสังคม เหมือนกันเพียงแต่ไม่เท่ากัน **Poe** กับ **Binay** นั้นเข้าถึงคนจนได้ดีกว่า โดยเฉพาะ **Poe** เข้าถึงคนเมืองที่อยากเห็นสิ่งใหม่ๆ คนรวย มีการศึกษาก็นิยมเธอเช่นกัน สื่อเห็นว่าเธอน่าจะมีคะแนนนำเหนืออีก 2 คนในขณะนี้

Roxas มีฐานเสียงไม่ต่างจาก **Poe** ถ้าจะชนะต้องเจาะประเด็นสำคัญที่ประชาชนต้องการเห็น คือ ความเป็นผู้นำ การปราบคอร์รัปชัน นโยบายกับจีนเรื่องเกาะทะเลใต้ (มีคดีที่ฟิลิปปินส์ฟ้องจีนในศาลโลกค้างอยู่ในขณะนี้) เศรษฐกิจที่ขยายตัวต่อไปและช่วยแก้ไขปัญหาความยากจน ประสพการณ์นำเสียดายที่ในช่วงเวลาซึ่งชาติต้องการความเข้มแข็ง เด็ดขาดในการนำซึ่งจะได้มาจากแรงสนับสนุนของความชอบธรรมจากการชนะเลือกตั้งแบบ "เสียงขาด" นั้นจะไม่เกิดขึ้น

เมื่อคำนึงถึงคะแนนเสียงที่คาดว่าจะก้ำกึ่งกันมากระหว่างผู้สมัคร และหากมีการประท้วงเรื่องการนับคะแนนกันใหญ่โตแล้ว ก็ก็นำมาซึ่งความยุ่งยากอีกไม่น้อย